

19. 2. 2015

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Srovnání požadavků na vzdělání rozhodce v českém a rakouském rozhodčím řízení

V českém právním řádu neexistuje žádný zákonný požadavek nutnosti právnického vzdělání[1] osoby rozhodce, nicméně tyto dva pojmy jsou běžně spojovány. V některých situacích je dokonce žádoucí, aby rozhodce disponoval právním vzděláním a vykazoval tak určitou míru odbornosti v této oblasti. Naopak v některých případech je to méně vhodné, především jedná-li se o spory, kde je nutné zhodnotit faktické otázky. Vzhledem k tomu, že nespornou výhodou rozhodčího řízení je jeho kvalita, spory jsou zpravidla rozhodovány odborníky jak z právní praxe, tak i ekonomických věd, kteří mají k dispozici sbor právních, ekonomických a finančních poradců.

Rozhodci tak mají možnost spor konzultovat s předními odborníky působící jednak přímo v justici, jednak i v bankovním, finančním a podnikatelské oblasti, vysokých školách či vědeckých ústavech.[2] Odborná literatura však běžně klade na první místo rozhodce s právnickým vzděláním, a to zejména kvůli rostoucí judicializaci rozhodčího řízení.[3] Rozhodčí soud při Hospodářské komoře České republiky a Agrární komoře České republiky kromě zákonných podmínek klade důraz mimo jiné i na délku praxe a obor, publikační či pedagogickou činnost, jazykové znalosti a případné zkušenosti s rozhodčím řízením. [4]

Co se týče rakouské právní úpravy rozhodčího řízení, je nutné nahlédnout jednak do rakouského občanského civilního řádu, tzv. Zivilprozessordnung a také do Vídeňských pravidel, tzv. Wiener Regeln. Vídeňská pravidla upravuje důležité otázky rozhodčího řízení u Vienna International Arbitral Centre.

V souladu s *Wiener Regeln* či rakouským právem se neklade žádný požadavek, aby rozhodce musel mít právnický titul. Zejména v případech týkajících se stavebnictví nebo průmyslového inženýrství se často hledí spíše na odbornou technickou expertízu než na zákon. Pro obě strany je tento postup výhodný, neboť experti daného oboru mohou správně rozhodnout v jejich sporu. V tomto ohledu *Wiener Regeln* plně respektuje autonomii všech stran.[5]

V praxi samozřejmě drtivá většina rozhodců jsou právníci, praktikanti nebo studenti práv, stejně jako v českém právním prostředí. To má dle mého názoru svůj důvod, jelikož rozhodci s právnickým vzděláním se mohou mnohem lépe zabývat procesy a spory v právních záležitostech, které vždy mají tendenci vznikat v mezinárodních arbitrážích. Ze stejného důvodu nemůže soudu předsedat odborná osoba, např. inženýr, nebo komerční osoba, pokud zbývající členové jsou právníci. Takové smíšené jednání může vést k obtížné situaci, kdy je rozhodce bez právního vzdělání v otázkách týkajících se zákona často znevýhodněn.[6]

Zmiňované dvě úpravy vykazují tedy v požadavku právnického vzdělání shodné znaky. Ani jeden ze států na tom výslovně netrvá, ačkoliv většina rozhodců v České republice i v Rakousku pochází z právního prostředí. Nicméně v některých případech se primárně hledí spíše na odbornou kvalifikaci rozhodce v určité oblasti než na jeho právnický titul. Do budoucna by určitě neměl být zaveden požadavek povinného právnického vzdělání pro rozhodce, stávající pojetí se mi jeví jako velmi dobré.

-
- [1] Požadavek právnického vzdělání je nutný např. ve španělském právu.
- [2] SCHELLE, Karel; SCHELLEOVÁ, Ilona. Alternativní způsoby řešení obchodních sporů. 1. vyd. Ostrava: Key Publishing, 2007, s. 94.
- [3] ROZEHNALOVÁ, Naděžda. Rozhodčí řízení v mezinárodním a vnitrostátním obchodním styku. 3., aktualiz. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2013, s. 204.
- [4] Obecně o Rozhodčím soudu při HK a AK ČR. Konzultační centrum Rozhodčího soudu při Hospodářské komoře ČR a Agrární komoře ČR. kc.soud.cz [online]. 2013 [cit. 20. 2. 2014].
- [5] SCHWARZ, Franz T; KONRAD, Christian W. The Vienna rules: a commentary on international arbitration in Austria. Austin: Wolters Kluwer, 2009, s. 127.
- [6] Ibidem.

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Byznys a paragrafy, díl 32.: Konkurenční doložka](#)
- [Skryté ujednání v realitní smlouvě - zbytečná hra na schovávanou](#)
- [Odpovědnost člena voleného orgánu dle § 159 OZ a vymezení škody způsobené právnické osobě](#)
- [Vnosy do společného jmění manželů a jejich valorizace v aktuální judikatuře Nejvyššího soudu a Ústavního soudu](#)
- [Právo na přístup ke kamerovým záznamům: střet GDPR, informačního zákona a praxe veřejných institucí](#)
- [Postoupení pohledávky na výživné jako novinka právní úpravy účinné od 1. 1. 2026](#)
- [Jak zahájit provoz mezinárodní letecké linky do České republiky \(EU\): právní požadavky pro aerolinky ze třetích zemí](#)
- [Mimořádné vydržení a vývoj judikatury Nejvyššího soudu](#)
- [Preventivně-sankční funkce náhrady nemajetkové újmy za porušení osobnostních práv pohledem Ústavního soudu](#)
- [Odštěpný závod zahraniční společnosti optikou NIS2: Jak správně určit velikost podniku?](#)
- [Zápis ochranné známky bez komplikací. Klíčem k úspěchu je kvalitní předběžná rešerše](#)